

ση ὁ ἀνεμος, τὰ ἕδατα εἶναι γαλήνια. Προσθέτω δὲ τελευταῖον ὅτι ὅσοι, εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας των ὄντες προδιατεθειμένοι εἰς τὰ φθισικὰ πάθη καὶ ἀναγκαζόμενοι ἀπὸ ἀδυναμίας (πρόδρομον τῶν πρώτων συμπτωμάτων) νομίζουσι ὅτι θέλουσι θεραπεύσει τὴν ἀδυναμίαν τῶν ταύτην, (τὴν ὁποίαν ἀνάγουσι εἰς ἄλλας τινὰς αἰτίας) λαμβάνοντες τῆς θαλάσσης τὰ λουτρά, δὲν κάμνουν ἄλλο εἶρη νὰ ταχύνωσι τὸ θλιβερὸν τέλος των. Ἐπειδὴ δὲ συχνοτάτη εἶναι εἰς τοὺς τόπους μας ἡ φθίσις, ἐκ τῆς ἀναπορεύκτου αἰτίας τῶν πληθυσμένων πόλεων, τοῦ πολιτισμοῦ, τῶν ἔξεων καὶ ἐθῶν, καὶ τῆς ἀδιαφορίας πολλῶν ὑγειονομικῶν ἀρχῶν, διὰ τοῦτο καὶ μόνον πρέπει νὰ ἐπαγρυπνώμεν πολὺ λαμβάνοντες τὰ λουτρά, διὰ νὰ μὴν ὑποπέσωμεν εἰς μέγα καὶ ἀδιόρθωτον σφάλμα.

Καθεὶς γνωρίζει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐμβῇ τις εἰς ἀκριβεστέρας ἐκθέσεις περὶ χρήσεως τῶν λουτρῶν εἰς Περιοδικὸν φύλλον, διὸ περιορίζω ἐνταῦθα τὰς μικρὰς σκέψεις μου. Εὐτυχῆς δὲ ἂν ἠδυνήθην κ' ἐγὼ νὰ φανῶ χρήσιμος κατὰ τι εἰς τοὺς συμπολίτας μου.

Νικόλαος Ναρκικός.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ἢ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ. Ἄρθρ. α΄.

Ἡ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου κυρίως συνίσταται εἰς τὸ νὰ εὐχαριστῇ τὰς χρεῖας καὶ τὰς ὀρέξεις του. Αἱ δὲ χρεῖαι καὶ αἱ ὀρέξεις αὗται κυρίως θεμελιοῦνται εἰς ἀντικείμενα, ἢ κτηήσεις τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ τὰ συνήθως λεγόμενα πλοῦτη. Ἐπομένως ὅσον ὁ ἄνθρωπος εἶναι πλούσιος, ἔχει καὶ μεγαλῆτερα μέσα εὐτυχίας καὶ εὐζωΐας.

Μὲ τὴν λέξιν πλοῦτη δὲν πρέπει νὰ ἐννοῶνται μόνον τὰ ὑλικά πράγματα, ἕσα δηλαδή ὁ ἄνθρωπος δύναται ν' ἀποκτήσῃ μεταβάλλων καὶ μετασχηματίζων, διὰ διαφόρων πράξεων, μέρη τινὰ τῆς ἕλης ἐξ ἧς σύγ.

κείται ἡ σφαιρὰ μας, καὶ παράγων τὰ ὅποια κοινῶς καλεῦνται προϊόντα, ἀλλὰ δύνανται νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς αὐτὴν καὶ τὰ γενικὰ τῆς φύσεως καλὰ, ὡς ὁ ἀήρ, τὸ ὕδωρ, τὸ φῶς, καὶ τὰ ὀλιγώτερον ὕλικά ἀντικείμενα, ὡς αἱ ἰδέαι καὶ οἱ στοχασμοὶ βιβλίου τινός, καὶ ἡ διὰ τῆς σπουδῆς ἀποκτωμένη μέθησις κτλ.

Τὸ νὰ γνωρίζῃ τις πῶς ν' ἀποκτήσῃ πλοῦτη, καὶ νὰ τὰ μεταχειρίζηται μὲ τὸν ἐπωφελέστερον τρόπον διὰ νὰ γίνῃ εὐτυχῆς, καλεῖται ἡ πρέπει νὰ καλῆται Οἰκονομία. Ἡ λέξις αὕτη ἐτυμολογικῶς σημαίνει τὴν διάταξιν τοῦ οἴκου. Ἐκτεινον τὴν οἰκογένειαν, καὶ ἀντὶ ἐνός οἴκου λάβε μίαν πόλιν, ἐν ἔθνος, ὀλόκληρον τέλος τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ ἡ οἰκιακὴ οἰκονομία γίνε-ται ἀμέσως Πολιτικὴ ἢ Κοινωνικὴ Οἰκονομία.

Ἡ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου κυρίως ἔχει δύο ὅρια. Ἡ βάρβαρος κατάστασις ἀγρίων φυλῶν τῆς Παπαουσίας καὶ τῆς νῆας Ὀλλανδίας ἀποτελεῖ τὸ ἐν, καὶ ἡ παρὰ τῶν φιλοσόφων ὀνειροπολουμένη ἰδανικὴ κατάστασις, τὸ ἄλλο. Ἀφίνοντες κατὰ μέρος τὰς φιλανθρώπους τῶν σοφῶν δοξασίας, καὶ ὅσα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔγραψαν, δὲν δυνάμεθα νὰ μὴν ὀμολογήσωμεν ὅτι ὑπάρχει κλίμαξ τις βαθμηδὸν προχωροῦσα ἀπὸ τῆς ἀγρίας καταστάσεως μέχρι τῆς ἀκροτάτης εὐδαιμονίας, καὶ ὅτι καὶ οἱ ἄνθρωποι ἠδύναντο νὰ φθάσωσι τὴν σήμερον εἰς ἔτι ἀνωτέραν παρ' ὅ,τι εἶναι κατάστασιν, διὰ μέσων οὐχὶ τοσοῦτον δυσκολοκατορθώτων, καὶ τῶν ὁποίων μέρος ἐφαντάσθησαν νὰ ἐκπληρώσωσιν οἱ φιλανθρωπότεροι ἡγεμόνες τοῦ κόσμου, ἂν καὶ αἱ περιστάσεις των δὲν τοὺς ἐσυγχώρησαν. — Ἄς φαντασθῶμεν ὅτι αἱ τέχναι, αἱ ἐπιτεῖμαι καὶ ἡ φιλοπονία ἤθελον συνενωθῆν, καὶ ὅλος ὁ κόσμος ἤθελε δυνηθῆν ν' ἀπολαύσῃ τὰ ἀγαθὰ τῶν νεωτέρων ἐφευρέσεων. Δὲν εἶναι ἀδύνατον νὰ πληθύνω-μεν τὴν Ἀμερικὴν, τὴν Ἀφρικὴν καὶ Ὠκεανίαν, νὰ κόψωμεν τοὺς ἰσθμοὺς τοῦ Σουέζ καὶ τῆς Πανάμας, νὰ συνδέσωμεν τὰς κυριώτερας πόλεις τῶν πέντε μερῶν

τοῦ κόσμου διὰ τῶν ἀτμοπλοίων, τῶν σιδηροδρόμων, τῶν διωρύγων καὶ τῶν τηλεγράφων. Τούτων δὲ γινομένων, ὁ πληθυσμὸς τοῦ κόσμου καὶ ἡ παγκόσμιος εἰρήνη ἤθελεν εἰσθαι τὸ ἄμεσον καὶ ἀναγκαῖον παρεπόμενον. Εὐθύς ἤθελον πέσει τὰ περιφράγματα καὶ προσκόμματα ἅτινα μᾶς περιορίζουσιν ἤδη. Ὅλα μας τὰ ἔργα ἤθελον λαμβάνει τὴν φυσικὴν αὐτῶν ῥοπὴν. Ἐκαστος τόπος ἠδύνατο νὰ μεταλλάττῃ εὐκολώτερον μὲ τὰ ἐξωτερικὰ προϊόντα ὅσα ἡ θέσις του καὶ τὸ εἰδικὸν τῶν κατοίκων του πνεῦμα συγχωροῦσι νὰ δόσῃ εὐθηνότερα ἢ ἀκριβώτερα. Τὸ ἐμπόριον ἤθελεν εὐκολυνθῆν μεγάλως διὰ τῆς βελτιώσεως τῶν μέσων τῆς μεταφορᾶς, ὡς καὶ τὰ ἄλλα ἔργα. Αἱ προλήψεις, τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν ἔθνῶν ἤθελον βελτιωθῆν διὰ τῆς ἐπιμιξίας. Κεντρικὸν συνέδριον ἤθελε προεδρεύειν εἰς τὰς κυβερνήσεις, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς ἤθελον ἔρχεσθαι οἱ ἀντιπρόσωποι. Αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἤθελον φθάνειν εὐκόλως εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς· ὁλόκληρος ὁ κόσμος τότε δὲν ἤθελεν ἀποτελεῖν εἰμὴ μίαν οἰκογένειαν λαῶν συνηνωμένων διὰ τὴν κοινὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς· καὶ ἂν καταντήσωμεν εἰς λεπτομερέστερα, φανταζόμενοι τοσοῦτον προχωρημένον πολιτισμὸν, δυνάμεθα ν' ἀμφιβάλλωμεν ὅτι τὰ μὲν προϊόντα τῆς γῆς ἤθελον διαμοιράζεσθαι ἐπίσης μεταξὺ τῶν καλλιεργητῶν αὐτῆς, αἱ δὲ τέχναι καὶ ἐπιστῆμαι ἤθελον προαδεύει πολὺ ταχύτερον, καὶ ἐπεκτείνεσθαι εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς κλάσεις τῆς κοινωνίας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον; Φανταζόμενοι ὅτι κοινωνικὴ πρόνοια, εἰκὼν αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ἤθελεν ἐπαγρυπνεῖν εἰς τὴν τύχην ὅλων τῶν τόπων, ὅλων τῶν ἀνθρώπων, πῶς δὲν ἠθέλομεν πεισθῆν ὅτι ἤθελεν ἐλλείψει τέλος ἢ φρικτὴ καὶ ἐλπεινὴ δυστυχία καὶ ἀθλιότης, διότι εἰς ἕκαστον ἤθελεν ὑπάρχειν ἡ μεγαλητέρα ἐξασφάλησις! εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν—ἡ ἀρμοδιωτέρα ἀνατροφή πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν σωματικῶν καὶ νοητικῶν του δυνάμεων, εἰς τὴν ἀνδρικήν—ἔργον ἀνάλογον μὲ τὴν ἀξιότητά του

